

Visitationstal i Gävle Maria kyrka, 25 februari 2018

Hade det här varit tidigare i historien hade jag förklarat visitationsstämman öppnad men det försvann vid millennieskiftet och nu säger vi i stället ett visitationstal.

Inledning

Först något om visitation som regelbundet äger rum, tidigare var det vart sjätte år men nu sker det vart fjärde år. Varannan gång är det biskopen som kommer och för fyra år sedan var det biskop Ragnar Persenius som visiterade och nu fyra år senare är det jag som kontraktsprost som visiterar på biskopens uppdrag. Syftet med att det sker tätare är för att det inte skall bli så långt mellan visiterna.

En visitation är en blandning av kontroll, tillsyn och främjande. Kontrollen gäller framförallt inventarieförteckningarna där har ett uppdrag enligt kulturmiljölagen. I övrigt har vi haft förmånen att vara här i några dagar och fört samtal med medarbetare, förtroendevalda och ideella medarbetare. Biskopen har valt en modell här i Gävle där en församling visiteras och med en utblick i pastoratet. De som jobbar här är finns med i norra arbetslaget och är en del av pastoratet som helhet. Det som jag säger här i dag har alltså sitt fokus på Maria även om flera av er även arbetar i Strömsbro. Strömsbro aktualiserades förra året då Gävle Heliga Trefaldighets församling visiterades,

Mitt tal skall mynna ut i några rekommendationer. Allt kommer inte att sägas idag och någon kommer kanske att sakna något och undra varför inte prosten tog upp det ena eller andra men ni kommer att få ett protokoll där allt väsentligt står med.

Den här visitationen har förberetts av Mats Lagergren som också varit notarie under visitationen, allt enligt den modell som gäller för visitationer i Uppsala stift. Under själva dagarna kan jag bara säga att Mats och jag har blivit mycket väl mottagna och det har varit fantastiskt roligt. Jag tjuvstartade några dagar tidigare med en del av de personliga samtalen med präster och diakoner som är en självklar del av visitationen då de står under tillsyn av biskop och domkapitel.

Program för visitationen

Dagarna inleddes med en morgonmessa i kyrkan som följdes av ett samtal med medarbetarna. Därefter gick vi tillbaka till kyrkan och samtalade om gudstjänstlivet och kontrollerade inventarieförteckningen. I samband med lunchen hade vi samtal med företrädare för Nätverk Sätra och fortsatte sedan till Paletten som är en fritidsgård för barn mellan 10 och 13 år. På eftermiddagen hade jag ytterligare några personliga samtal innan den första dagen avslutades med onsdagssoppa, mässa och en församlingsafton med temat "Maria i framtiden". Torsdagen inleddes med morgonbön och kaffe, som ni förstår har det blivit mycket kaffe de här dagarna, och sedan ett besök på Stjärnan, som är en av pastoratets förskolor. Lunch åt vi på sjukhuset i samband med att vi besökte sjukhuskyrkan och fick deras arbete presenterat. Därefter besökte vi Familjecentralen och träffade några av dem som jobbar där. Efter det följde ytterligare några personliga samtal och så avslutades dagarna med middag och samtal med kyrkoråd och församlingsråd.

I dag står vi här där vi har fått fira mässa tillsammans och bjudits in att vara delaktiga i sång och rörelse och det är härligt att se hela hur församlingen var med på noterna,

I protokollet kommer det att redogöras för allt det vi gjort och tagit upp under dessa dagar. I dag kommer jag endas att göra några kommentarer och ge er några rekommendationer.

Det har varit lite speciellt att komma och visitera sin gamla församling. Jag har hotat er församlingsherde Sven Hillert att jag skall komma med pekfingret i vådret och säga: "Varför har ni ändrat på det eller varför gör ni så. Givetvis finns inget behov av det. Det har i stället varit fantastiskt att få komma och se hur nya vägar har öppnats, hur verksamheten och gudstjänstlivet utvecklas. Stort tack för det.

Rekommendationer

Församlingsinstruktionen ska styra församlingsverksamheten men eftersom det inte finns någon aktuell i pastoratet har verksamhetsplanen kommit att stå i centrum i en del av samtalen. När man tittar på den blir det tydligt att ni vill mycket, och det finns många spännande förslag. På punkt efter punkt är det bra och vettiga saker som ni vill utveckla. Fortsätt med det men kom ihåg att när man inte kan göra allt blir det nödvändigt att prioritera och välja. Det är så lätt att bara lägga till och till slut blir det bara för mycket och det blir inte så bra i långa loppet.

Onsdagssoppan är något nytt där Mariakyrkan fylls med en rad olika verksamheter till exempel matlagning, barnkör, Maria pop och samtalsgrupper. Sen möts alla som vill till soppa och till att fria mässa. Jag tror att ni är helt rätt där.

Även öppet hus på torsdag samlar människor av alla åldrar. Jag tittade in där och såg föräldrar med sina barn men också några äldre kvinnor. Det är bra att inte bara tänka på barnen, det kan finnas andra som vill träffas på en förmiddag i veckan.

Volontärer finns redan i verksamheten och jag förstod att medan vi sågs här var det en volontärgrupp i gång på Forellen där de hade ett musikcafé. Fortsätt jobba med volontärer, inte för att ersätta de anställda men för att ge fler chansen att engagera sig. Er församlingsherde Sven har lyft tanken att måndagarna skulle vara en volontärdag där de får en särskild möjlighet att ta ansvar. Det är en idé som jag tycker att ni ska jobba vidare med. Kören har vi hört och jag har förstått att ni sammanlagt har fem körer och en grupp med äldre KU:are. Allt kan inte nämnas här men det är mycket på gång och det är fantastiskt roligt att så mycket sker.

Samverkan

Ni har många goda kontakter så som Nätverk Sätra, Familjecentralen, skola och mycket mer. Det är bra, vi ska samarbeta med alla människor av god vilja, och under dagarna har vi samtalat om vikten av att hålla kontakt, det skapar en beredskap när det händer något. Fortsätt det goda arbetet, var en viktig aktör i Sätra.

Församlingen är en viktig aktör i Pridearbetet, med Regnbågsmässan som grund och pride-arbetet i hela Gävle. Det är viktigt att det finns och att det finns ett engagemang härifrån.

Pastoratsgemensamma verksamheter

Det är en rikedom att vara en del av ett större sammanhang, att ha det nära engagemanget men också att finnas med och vara buren av ett större sammanhang. I den organisation som finns i Gävle är sjukhuskyrka, teckenspråkkyrkan, och förskolan Stjärnan exempel på sådant som är gemensamt för pastoratet men knutet till Gävle Maria församling. Det är inte bara de synliga delarna utan det finns mycket som görs gemensamt. Det upptäckte vi vid besöket på Familjecentralen där de arbetar med Trygghetscirkeln som i pastoratet erbjuds till alla nyblivna familjer. Även på Familjecentralen tyckte de att den fungerade väldigt bra. Konfirmandarbetet har vi inte samtalat så mycket om men det är också ett exempel på ett samarbete i pastoratet som har sin förankring i församlingen och som finns med i ett större sammanhang. Tillsammans blir ni starkare.

Inför framtiden

I sjukhuskyrkan går sjukhusprästen i pension efter 28 år. Ni står inför att hitta en ersättare men det finns också nya behov, till exempel inom psykiatri. Det är viktigt att ni tar tag i detta redan nu, och fundera på hur ni ska göra inför framtiden. Sjukhusprästen Mats Johansson har varit där så många år och byggt upp ett stort förtroende. Vid besöket på sjukhuset fick vi berättat att 50 000 människor besöker sjukhuset under ett år och då har man bara räknat en gång per individ även de som återkommer många gånger. Det är en plats för många möten och det sker i en väldigt speciell situation.

Teckenspråkkyrkan finns mitt ibland er och det berikar församlingslivet. Här är det viktigt att ordna med praktiska saker, till exempel ett brandlarm som döva kan uppfatta eller en lampa som blinkar när någon ringer på dörren så att man inte behöver springa fram och tillbaka för att se om någon kommer. Det här är viktiga praktiska saker och jag har förstått att en lösning är på gång. Under församlingskvällen uttryckte Teckenspråkkyrkan önskemål om en präst och diakon som tecknar fullt ut. Ta kontakt med stiftet och undersök möjligheter om att få bidrag eller annan hjälp,

Förskolan Stjärnan är möjlighet att möta barnen och ge dem en god start. Även här behöver ni planera för framtiden, finns det kanske möjlighet till expansion? Förskoleverksamheten är ett lysande exempel på ett samarbete i pastoratet där det var mycket lyckosamt att samordna den verksamheten. Tillsammans är vi starka, tillsammans kan vi göra så mycket bättre.

Mariakyrkan

Till en visitation hör att gå igenom här kyrkorummet och att kontrollera inventarieförteckningen. En nyhet är att ni har flyttat dopfunten vilket bland annat har lett till att dopet fått en tydligare plats. Det är den tredje platsen för dopfunten sedan kyrkan invigdes. Först stod den där det nu är en nödutgång, i slutet av 80-talet flyttade den längre fram och har nu funnit sin nuvarande plats.

När det gäller Mariastatyn talade vi om hur skall hon kunna bli synligare. Nu är hon lite skymd av ambon. Hur kan man få henne mer synlig? Eller är det bra att hon är lite i skymundan så att man får smyga sig till fram till henne.

Väggarna är i behov av en rengöring.

Jag vill också säga att ni ska vara tackamma för det här kyrkorummet. Det är en viktig plats i Sätra, inte bara när ni firar gudstjänster. Vi har sett hur människor söker sig dit inte minst blev det tydligt vid det tragiska mord som nyligen skedde i Sätra. Då blev kyrkan en plats att gå till med sin sorg och sin chock. När vi inte förstår och kan hanterara på ett vanligt sätt blir kyrkorummet en hjälp. Fortsätt att ha öppet så mycket det går.

I inventarieförteckningen har det skett en rensning men den kan gärna fortsätta. Här ska endast kulturhistoriskt värdefulla föremål förekomma. Ett par saker behöver läggas till, bårtäcker och regnsbågsikonen. Några informationspunkter bör förtydligas.

Visioner

Både på församlingsaftonen och vid mötet med kyrkoråd och församlingsråd fördes samtal om visioner för Maria församling. De kommer att redovisa i protokollet men det bör sägas att det är viktigt att församling och församlingsbor är i centrum för vad ni skall göra eller inte göra. Det är viktigt att människor som har sitt hjärta i församlingen får komma till tals. En bra sak var det som ni talat om att utöka kontakten mellan församlingsrådet och personalen att jobba mer tillsammans. Det är viktigt för församlingsrådet och i minst lika hög grad för arbetslaget Församlingsrådet är ju en viktig aktör som representerar församlingsborna, från er skall det komma förslag på inriktningar och visioner.

Slutord

Något borde kanske sägas om gudstjänstlivet. Men jag utgår från att ni aktivt arbetar vidare på den goda plattform som finns. Idéer om hur man bygger vidare från onsdagens gemenskap till söndagens tycker jag är mycket spännande. Där tanken finns att dra in fler människor i delaktigheten i gudstjänsten.

Där landar jag i dag och jag kan bara säga att det är fantastiskt att komma tillbaka hit och se att så mycket görs. Det är ett gott liv, ett gott gudstjänstliv och ett gott församlingsliv. Fortsätt den goda kampen.

Och enligt gammal tradition lämnar jag nu ordet fritt för den som vill kommentera något av det som har sagts

En fråga gäller hur barnverksamheten och möjligheter till utveckling

Visitor menar att ett gott exempel är besöket på familjecentralen där det finns goda möjligheter till utveckling och ett sätt att möta fler barn. Det är ett mycket bra möte och de som arbetade på Familjecentralen uttryckte en stor uppskattning och att de gärna vill komma till kyrkan, till exempel på onsdagarna och till de stora helgerna. Det är också en möjlighet för församlingens medarbetare att få ett stöd av den stora kompetens som finns där.

Familjecentralen i sig är en viktig mötesplats. Här finns också socialtjänsten utan att ha myndighetsutövning. I detta är kyrkan en viktig samarbetspartner. Erfarenheter finns att hämta från arbetet med Familjecentral i stadsdelen Andersberg där församlingen var djupt involverad.

Som ett slutord vill jag läsa från Filipperbrevets fjärde kapitel:

Gläd er alltid i Herren. Än en gång vill jag säga: gläd er. Låt alla människor se hur fördragsamma ni är. Herren är nära. Gör er inga bekymmer, utan när ni åkallar och ber, tacka då Gud och låt honom få veta alla era önskningar. Då skall Guds frid, som är mera värd än allt vi tänker, ge era hjärtan och era tankar skydd i Kristus Jesus.